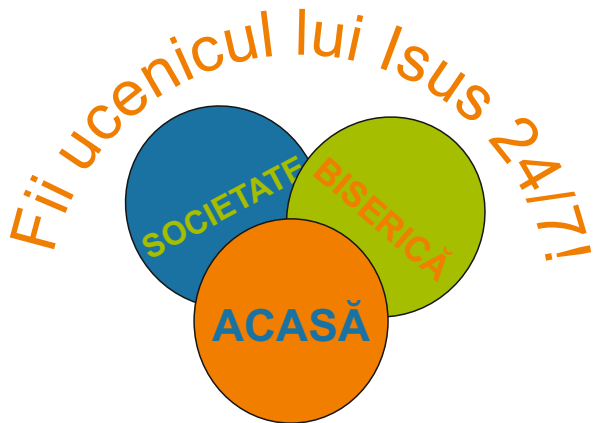

UCENICIZARE

**TIT
AN**

2019

Apoi (Isus) a zis tuturor:

*Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine,
să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze. Luca 9:23*

Ucenicia în școala lui Isus este o ucenicie continuă 24/7.

ACASĂ ești ucenicul lui Isus.

LA BISERICĂ ești ucenicul lui Isus.

ÎN SOCIETATE ești ucenicul lui Isus.

Ucenicul lui Isus nu trebuie să uite niciodată că urmează un Învățător care a dus o cruce în spate. „Ajunge ucenicului să fie ca Învățătorul său... și dacă pomului verde i s-a făcut așa, ce i se va face celui uscat?” Dacă Învățătorul a dus crucea pe calea îngustă Dolorosa, și ucenicul este chemat să ducă crucea pe calea îngustă trasată de Mântuitorul lui. Ucenicul sau discipolul este prin definiție o persoană disciplinată, care practică în fiecare zi acele discipline spirituale, care îl ajută să se lepede de sine și să devină mai asemănător Învățătorului său, urmându-L în fiecare zi.

Crucea pe care ucenicul este chemat să o poarte în fiecare zi poate fi interpretată în mai multe feluri și poate avea diverse implicații practice. Ceea ce ne propunem prin acest curs de ucenicizare este să practicăm disciplinele spirituale, nu ca un scop în sine, ci ca un mijloc prin care să fim transformați de Dumnezeu în asemănarea Fiului Său. Crucea uceniei nu înseamnă în primul rând o asprime față de trup, ci mai ales a cultiva în viața creștină lucrarea Duhului: „dacă **prin Duhul** faceți să moară faptele trupului, veți trăi” (Romani 8:13).

Duhul ne ajută să omorâm faptele trupului disciplinându-ne în: studierea, înțelegerea și aplicarea Cuvântului, perseverarea în rugăciune, ucenicizarea 1:1 și evanghelizarea ca mod de viață.

...să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze...

RUGĂCIUNEA

„Rugați-vă unii pentru alții...”

- Pentru membrii grupului
- Pentru alte cauze

UCENICIZAREA 1:1

EVANGHELIZAREA

„Mergând faceți ucenici...” prin:

- Mărturia vieții
- Mărturisirea cu gura, implicarea în misiune și evenimente evanghelistice

„Purtați-vă sarcinile unii altora...”

„Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune...”

- Dragoste
- Disciplină

„...Să se țină de Cuvântul adevărat, care este potrivit cu învățătura...”

- Înțelegerea mesajului din Epistola către Tit(an)
- Aplicarea Cuvântului înțeles

CUVÂNTUL

LECȚIA 1

Tit 1:1-4

ROAGĂ-TE! (acasă)

- pentru ucenicul cu care ești în relație de ucenicizare 1:1
- pentru ceilalți ucenici din grupul tău
- pentru un început bun al grupului vostru
- pentru perseverență în cele 5 luni care urmează

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:1-9.
- Studiază Tit 1:1-4 cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles.

„*Pavel,*

rob al lui Dumnezeu și

apostol al lui Isus Hristos, potrivit cu

credința aleșilor lui Dumnezeu și

cunoștința adevărului

care este potrivit cu evlavlia,

în **nădejdea** vieții veșnice,

făgăduite mai înainte de veșniciei

de Dumnezeu, care

nu poate să mintă,

ci Și-a descoperit Cuvântul la vremea Lui,

prin propovăduirea care mi-a fost

încredințată, după porunca lui

Dumnezeu, Mântuitorul nostru;

către Tit,

adevăratul meu copil în credința noastră a amândurora:

har și pace

de la Dumnezeu Tatăl și

de la Isus Hristos,

Mântuitorul nostru!”

„Pavel”

De ce crezi că spune Pavel și nu Saul din Tars?

Ce spune Pavel despre sine? Cum se descrie?

Cum crezi că s-ar fi prezentat înainte de întâlnirea cu Hristos? Corelează cu Filipeni 3:1-7.

Ce este diferit în Tit față de prezentările lui din alte epistole?

„rob al lui Dumnezeu” sau sclavul, slujitorul Domnului – este un titlu care arată *smerenia și dependența* lui de Dumnezeu.

Ce alți oameni din Biblie au mai fost prezentați cu acest titlu de „mare smerenie”?

Crezi că aceste cuvinte ni se pot aplica și nouă, creștinilor de astăzi? De ce?

Care sunt implicațiile practice, dacă te numești „robul lui Dumnezeu”?

Cum se vede smerenia unui creștin?

„apostol al lui Isus Hristos” este un titlu de *mare autoritate*.

Cum a ajuns Pavel apostol al lui Hristos?

Care erau semnele apostoliei lui?

În ce consta autoritatea unui apostol?

Robul Domnului trebuie să fie smerit, dar nu slab, fără autoritate. Chemarea și dependența lui de Dumnezeu îi conferă autoritate, pe care trebuie să și-o manifeste cu toată smerenia.

Credem, pe baza Scripturilor, că astăzi NU mai există apostoli, în sensul restrâns al cuvântului, oameni prin care Dumnezeu să reveleze adevăruri de aceeași autoritate cu a Bibliei.

În sensul larg al cuvântului („apostol” înseamnă „trimis”) suntem și noi apostoli, adică trimiși în lume.

Cu ce autoritate mergem noi azi unde suntem trimiși, dacă nu avem autoritate prin revelație directă? Care sunt sursele de autoritate pentru creștinul de azi?

Cu ce scop l-a chemat Dumnezeu pe Pavel să-I fie rob și apostol al lui Hristos? Sunt trei concepte esențiale pentru creștinism prezentate mai jos: **credința, cunoștința și speranța.**

„potrivit cu credința aleșilor lui Dumnezeu”

Există o legătură între „apostolia lui Pavel” și „credința aleșilor”. Locuțiunea prepozițională „potrivit cu” traduce o prepoziție (*kata*), care poate fi tradusă și cu „pentru, conform cu, după”. Chemarea și lucrarea lui Pavel sunt în deplină concordanță atât cu credința aleșilor lui Dumnezeu din Vechiul Testament, cât și cu credința aleșilor din Noul Testament. Însă nu doar credința aleșilor confirmă apostolia lui Pavel, ci și apostolia lui Pavel hrănește credința aleșilor lui Dumnezeu.

Cum poți verifica dacă slujirea ta este conform cu credința revelată?

Cum identifiți o practică incompatibilă cu credința aleșilor lui Dumnezeu?

Cum poți să îți dai seama dacă trăirea ta creștină și slujirea ta hrănesc/zidesc Biserica?

„și cunoștința adevărului”

Pavel este chemat conform cu credința revelată până la el, dar și cu scopul ca el să hrănească *credința aleșilor* prin *cunoștința adevărului* revelat lui.

Credința vine în urma auzirii adevărului despre Hristos (Romani 10:17). Adevărata cunoaștere a adevărului duce la credință, iar această credință „**este potrivit cu evlavia**”.

„Evlavia” (*eusebos*) înseamnă a fi într-o relație adecvată, corectă cu Dumnezeu.

Cuvântul „păgânătate” folosit de Pavel în 2:12 este *asebeian*, adică opusul evlaviei. Doar cunoașterea adevărului lui Hristos te pune într-o relație corectă cu Dumnezeu.

Concluzia este că această cunoaștere a adevărului nu trebuie să rămână doar la nivel teoretic, mental, ci să aibă implicații practice, vizibile. Cunoștința adevărului ar trebui să ne transforme din **păgâni** în **evlavioși**.

Ce schimbări a adus în viața ta cunoașterea adevărului lui Dumnezeu? Dă trei exemple evidente de idei sau comportamente păgâne care au devenit evlavioase după ce ai cunoscut adevărul lui Hristos.

„Credința aleșilor” și „cunoștința adevărului” sunt ancorate „în **nădejdea vieții veșnice**”. Speranța creștină este ancorată în Dumnezeu și are de-a face cu „viața veșnică”.

Această *viață veșnică* este promisă de Dumnezeu; de un Dumnezeu care „nu poate să mintă” (spre deosebire de cretani, care „sunt totdeauna niște mincinoși” 1:12).

Dumnezeu a împlinit deja în istorie o parte din promisiunile făcute în legătură cu viața veșnică. Toate profețiile în legătură cu prima venire a Mântuitorului s-au împlinit. El a venit ca să moară, pentru ca noi să putem avea viața veșnică (Ioan 3:16). Aceasta era evanghelia predicată de Pavel, „după porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru”.

Niciun creștin sau slujitor creștin nu poate trăi viața creștină și nu poate sluji ancorându-se doar în realitatea prezentă. „Dacă numai pentru viața aceasta ne-am pus nădejdea în Hristos, atunci suntem cei mai nenorociți dintre oameni!” (1 Corinteni 15:19). Realitățile prezente ne deprimă uneori și ne fac să dăm înapoi. De aceea, trebuie să ne ancorăm trăirea creștină și slujirea în viața veșnică viitoare.

Pavel trăia și slujea așa. Pavel știa că este robul lui Dumnezeu și apostolul lui Hristos pentru a hrăni credința, cunoștința și speranța Bisericii lui Hristos.

„cătore Tit, adevăratul meu copil în credința noastră a amândurora”

Cum îl numește Pavel pe Tit?

De ce crezi că îl numește așa?

Deși a fost un colaborator important al lui Pavel, este interesant că Tit nu este menționat în Faptele apostolilor. Unii cercetători biblici sunt de părere că această omisiune s-ar datora relației sale de rudenie cu Luca, cel care a scris cartea Faptelor. Nu știm exact.

Ce aflăm despre Tit din alte pasaje biblice?

Galateni 2:3-5 _____

2 Corinteni 2:12-13 _____

2 Corinteni 7:5-7, 13-14 _____

2 Corinteni 8:6, 16-17, 23-24 _____

Cum poate deveni cineva copilul lui Dumnezeu?

Cum poate deveni cineva copilul tău în credință?

„har și pace”

Harul era specific creștinismului, care predică o evanghelie a harului.

Pace era salutul evreiesc, care avea conținut, dincolo de formă, dacă credeai în Prințul păcii, trimis de Dumnezeu, ca să ne împace cu Sine.

„de la Dumnezeu Tatăl și de la Isus Hristos, Mântuitorul nostru”.

Sursa harului și a împăcării este Dumnezeu, iar calea de transmitere a mântuirii este Hristos.

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNTRE VECINI. ÎNTRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește despre credința ta prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săptămâna aceasta.

LECȚIA 2

Tit 1:5-6

ROAGĂ-TE! (acasă)

- pentru ucenicul cu care ești în relație de ucenicizare 1:1
- pentru ceilalți ucenici din grupul tău
- pentru un început bun al grupului vostru
- pentru perseverență în cele 5 luni care urmează
- pentru motivele împărtășite la grup de ceilalți

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:1-9.
- Studiază Tit 1:5-6 cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles.

„Te-am lăsat în Creta

ca să **pui în rânduială** ce mai rămâne de rânduit
și să **azezi prezbiteri** în fiecare cetate,

după cum ți-am poruncit:

dacă este cineva fără prihană,

bărbat al unei singure neveste,

având copii credincioși,

care să nu fie învinuiți

de destrăbălare

sau neascultare.”

„Te-am lăsat în Creta...”

Nu știm exact când l-a lăsat Pavel pe Tit în Creta, cel mai probabil după ce a fost eliberat la Roma din arestul la domiciliu, relatat în finalul cărții Faptele apostolilor. După această eliberare, Pavel și-a continuat planurile misionare (îl lasă pe Tit în Creta, pe Timotei la Efes, pleacă probabil spre Spania etc.), până când a fost arestat a doua oară, condamnat și executat (aprox. 67 d.H.).

„ca să pui în rânduială”

Știm exact scopul pentru care Tit a fost lăsat în Creta: să termine ceea ce apostolul Pavel, din nu știm ce motive, nu a reușit să finalizeze.

Dumnezeu este un Dumnezeu al ordinii, tot ce începe duce la finalizare (vezi Filipeni 1:6; 1 Corinteni 14:33). Ce pierdem noi din vedere este faptul că El începe prin cineva (Pavel) și termină prin altcineva (Tit). Uneori Dumnezeu Își desăvârșește lucrările de-a lungul mai multor generații, în decenii sau chiar secole.

Ce a început Dumnezeu în viața ta și încă nu a terminat? Dă câteva exemple.

Identifică o lucrare a lui Dumnezeu din viața ta, înfăptuită în mai multe etape sau prin mai mulți oameni.

Ce crezi că mai trebuie pus în ordine în viața ta spirituală? Dar în familia ta?

Ce crezi că mai este de rânduit în Biserica „Harul”?

„să așezi prezbiteri în fiecare cetate”

Cea mai importantă misiune a lui Tit era să investească *prezbiteri* în fiecare biserică. De ce era aceasta cea mai importantă misiune? Pentru că cel mai mare pericol pentru Biserica lui Hristos din Creta era reprezentat de învățătorii falși, care bulversau familiile întregi cu învățături străine de „învățătura apostolilor”.

Termenul *presbyteros* însemna „bătrân” și conceptul de conducere prin prezbiteri este într-o oarecare măsură de sorginte iudaică („bătrânii poporului”). Acest termen este interschimbabil cu termenii „episcop” și „păstor” (vezi Fapte 20:17, 28; Tit 1:5, 7; 1 Petru 5:1, 2.).

Este de remarcat și pluralul. De cele mai multe ori cuvântul *prezbiter* este folosit în Noul Testament la plural: „prezbiterii bisericii”, „ceata prezbiterilor” (vezi de ex. Fapte 20:17; 1 Timotei 4:14; Tit 1:5; 1 Petru 5:1).

Care este rolul autorității în biserică?

De ce este și azi important să existe prezbiteri în biserică?

De ce unii creștini nu acceptă autoritatea prezbiterilor?

„după cum ți-am poruncit”

Pavel are o strategie pentru a consolida biserica și pentru a contracara erezia: o conducere puternică! Prezbiteri după standarde înalte. Astfel îi poruncește lui Tit să urmeze **strategia** și să păstreze **standardele** înalte.

În fața unui pericol real reprezentat de învățătorii falși, cu standarde morale scăzute, Pavel ridică ștacheta pentru prezbiteri:

„**dacă este cineva** fără prihană,
bărbat al unei singure neveste,
având copii credincioși,
care să nu fie învinuiți
de destrăbălare
sau neascultare.”

Prezbiterii trebuie să fie persoane a căror viață este dincolo de orice reproș. Pavel stabilește **trei domenii** în care prezbiterii trebuie să fie ireproșabili: **familia, caracterul și Cuvântul**.

FAMILIA

„bărbat al unei singure neveste”

Ce poate însemna asta? Să nu fie poligam? Să nu fi fost divorțat și recăsătorit? Pe cine consideră, de fapt, Pavel descalificat pentru această slujire? Au fost date mai multe interpretări posibile:

1. Cei necăsătoriți? Oare asta vrea Pavel să spună, că trebuie să fi căsătorit pentru a putea fi ordonat ca slujitor duhovnicesc? Da, e important, dar este obligatoriu? Nu avem susținere biblică.

2. Cei poligami? Iustin Martirul îi acuză, în sec. al II-lea, pe învățătorii iudaizatori că permit unui bărbat să aibă și patru soții. Roma interzisesse poligamia, dar în practică era încă întâlnită. Nu credem că era cazul printre creștini.

3. Cei divorțați și recăsătoriți? Aceasta da, era o problemă serioasă în Imperiul Roman și este și astăzi. Divorțul spune mult despre capacitatea de a conduce spiritual familia. Dumnezeu urăște despărțirea în căsătorie (Maleahi 3:14-16). Este foarte posibil ca aceasta să fie o situație vizată de Pavel.

4. Cei văduvi și recăsătoriți? Nu găsim sprijin biblic în acest sens.

5. Cei vinovați de infidelitate? Aceasta este cea mai plauzibilă interpretare. Slujitorul duhovnicesc trebuie să fie loial soției lui. Să poată rămâne fidel unei singure femei.

De ce relația cu soția este importantă pentru cineva care vrea să fie prezbiter, și nu numai?

Care sunt câteva forme subtile ale infidelității unui bărbat, care îl descalifică pentru slujire?

Ce ne ajută să fim fideli partenerului de viață?

Cum putem lupta împotriva ispitei infidelității?

După relația cu soția, Pavel spune că și relația cu copiii trebuie să fie ireproșabilă pentru un prezbiter.

**„având copii credincioși,
care să nu fie învinuiți de
destrăbălare sau neascultare”**

Termenul „destrăbălare” traduce un cuvânt (*asotia*), care poate însemna „sălbatic, incorigibil, risipitor, care nu mai poate fi salvat” (vezi fiul risipitor).

Este evident că Pavel îi vede responsabili pe părinți de **credința** și **caracterul** copiilor. Cine nu-și poate conduce familia lui, inspirând o credință puternică și un caracter ireproșabil, cum se poate aștepta să conducă Biserica lui Dumnezeu (vezi 1 Timotei 3:4-5)? Cum să câștige străini pentru Hristos, dacă pe cei față de care are cea mai mare influență nu a reușit?

Se pune totuși întrebarea: Câtă vreme sunt părinții responsabili pentru credința și comportamentul copiilor? Cuvântul *tekna* folosit de Pavel pentru „copii” se referă de cele mai multe ori la „minori aflați în îngrijirea părinților”. Așadar, părinții sunt responsabili față de copiii lor atâta vreme cât ei sunt minori sub autoritatea lor. Când copiii devin majori sunt responsabili de alegerile lor.

Ce pot face părinții pentru a insufla credința copiilor lor?

Ce anume din viața părinților credincioși poate submina credința copiilor? Cum?

În ce fel copiii sunt oglinda părinților?

Ce șanse mai are un părinte care a falimentat în relația cu copiii lui?

Copiii noștri sunt primii ucenici asupra cărora trebuie să veghem și pentru care să ne rugăm.

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

- Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!
- Fii preocupat săptămâna aceasta de cei din casa ta: de copiii tăi sau de părinții tăi.
- Împărtășește Evanghelia cu cineva din familia ta!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNTRE VECINI. ÎNTRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește-ți credința prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săpătămâna aceasta.

LECȚIA 3

Tit 1:7-8

ROAGĂ-TE! (acasă)

- pentru ucenicul cu care ești în relație de ucenicizare 1:1
- pentru ceilalți ucenici din grupul tău
- pentru un început bun al grupului vostru
- pentru perseverență în cele 5 luni care urmează

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:1-9.
- Studiază Tit 1:7-8 cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles.

„Căci **episcopul**,

ca econom al lui Dumnezeu,
trebuie să fie fără prihană;

nu încăpățânat,

nici mâniaș,

nici dedat la vin,

nici bătaș,

nici lacom de câștig mârșav;

ci să fie

primitor de oaspeți,

iubitor de bine,

cumpătat,

drept,

sfânt,

înfrânat;”

După relația de familie, care trebuie să fie ireproșabilă, Pavel se oprește asupra **CARACTERULUI** aceluia credincios care vrea să fie prezbiter sau episcop sau econom al lui Dumnezeu. Acesta trebuie să aibă nu doar o familie ireproșabilă, ci și un caracter ireproșabil. Pavel definește acest caracter ireproșabil prin 11 termeni: cinci negativi și șase pozitivi.

Cei cinci termeni negativi se referă la cinci domenii în care bărbatul este puternic ispășit:

„nu încăpățânat” (*authade*)

Mândria: termenul folosit de Pavel este compus din două cuvinte: *autos* („el însuși”) și *hedone* („plăcere”); înseamnă „condus doar de propria lui voință, după buna lui plăcere, arrogant, încăpățânat”. O poziție de conducere aduce cu sine prestigiu și putere, astfel că prezbiterul trebuie să vegheze să nu cadă pradă mândriei, autocrației, conducerii după buna lui plăcere; dacă face așa, nu va fi niciodată dispus să primească criticile constructive și sfaturile. Mai devreme sau mai târziu va falimenta personal și va distruge lucrarea lui Dumnezeu.

Cum te poți verifica dacă acționezi cu încăpățânare, exclusiv după buna ta plăcere?

De ce este păguboasă o astfel de atitudine?

Care este opusul încăpățânării?

„nici mânios” (*orgilon*)

Mânia: nu trebuie să fie temperamental, ușor irascibil, să-i sară repede țandăra. Termenul *orge* se referă la „mânia care izbucnește”. Uneori ea este reacția legitimă în fața păcatului (se referă și la mânia lui Dumnezeu). Dar aici se referă la lipsa de răbdare și necontrolarea emoțiilor negative. Slujirea spirituală presupune lucrul și cu oameni dificili, și robul lui Dumnezeu nu trebuie să fie irascibil, iritabil, fără răbdare.

Ce te face cel mai des să fii mânios?

Cum știi dacă mânia ta este justificată și sfântă sau este păcătoasă și distructivă?

Cum te poți vindeca de mânia păcătoasă, care face mult rău în relații?

„nici dedat la vin” (*paroinon*)

Dependența: Biblia condamnă beția și o pune în contrast cu plinătatea Duhului (Efeseni 5:18). Termenul folosit de Pavel este format din două cuvinte: *para* („lângă”) și *ionos* („vin”) și înseamnă „a sta lângă vin”, adică vinul să fie mereu prezent lângă tine. Prezbiterul trebuie să fie plin de Duh Sfânt și dependent doar de Duhul Sfânt, nu și de alte substanțe. El trebuie mai degrabă să se țină departe de vin, nu să stea aproape de el.

De ce crezi că beau oamenii vin?

Ce efecte are asupra minții omului?

De ce crezi că Pavel pune vinul în contrast cu Duhul Sfânt? Ce au în comun? Dar diferit?

Ia o decizie fermă în privința relației tale cu băuturile alcoolice!

„nici bătăuș” (*plekten*)

Fără violență: conducerea aduce cu sine ispita de a impune cu forța ceea ce nu se acceptă de bunăvoie. Termenul lui Pavel înseamnă „a lovi”, „bătăios”. Adevăratul lider spiritual conduce prin exemplu, nu prin forță! Nu bate cu pumnul în masă, nu lovește pe nimeni, ci este răbdător și smerit, lăsând ca Duhul Sfânt să convingă.

De ce se ajunge în dispute la violență verbală sau chiar fizică?

Cum poți câștiga o dispută fără violență?

Ce trebuie faci dacă ești victima violenței verbale sau fizice, acasă sau la biserică sau în societate?

Ce înveți de la Hristos în legătură cu răspunsul față de violență?

„nici lacom de câștig mârșav” (*aischrokerde*)

Lăcomia: slujitorii duhovnicești au dreptul să fie susținuți de biserica pe care o slujesc (vezi 1 Corinteni 9:1-14), dar nu să profite de aceasta. Ei ar trebui să fie motivați de slujire, nu de lăcomie. Termenul folosit de Pavel este (din nou) compus din două cuvinte: *aischro*, care înseamnă „ticălos, mârșav, escroc”, și *kerde*, care înseamnă „câștig”.

Cum recunoști un om lacom de câștig mârșav?

Cum îți poți păzi inima de dorința de „câștig necuvenit”?

De ce în Biblie lăcomia este pusă alături de închinarea la idoli?

Ce legătură este între nemulțumire și lăcomie?

Cum poți cultiva mulțumirea?

După cele cinci de „Așa NU” urmează șase de „Așa DA”. Există vicii care trebuie evitate, și virtuți care trebuie cultivate. Viața creștină nu este în primul rând o listă de NU-uri, ci de DA-uri. Cum arată caracterul ireproșabil al prezbiterului?

„primitor de oaspeți” (*philoxenon*)

Ospitalitate: termenul folosit de Pavel înseamnă „iubitor de străini, de oaspeți”; casa deschisă pentru străini vorbește despre o inimă deschisă pentru alții din afara familiei mele, despre disponibilitatea de slujire dezinteresată.

De ce uneori este greu să primești oaspeți?

Care sunt avantajele și dezavantajele ospitalității?

Cum recunoști pe cineva ospitalier?

Caută alte pasaje din Noul Testament în care ni se poruncește tuturor ucenicilor lui Isus să fim primitori de oaspeți, nu doar prezbiterilor. Dă câteva exemple.

Invită pe cineva din grupul tău de ucenicizare la tine acasă în luna februarie și/sau un student din biserică, care este străin în București.

„iubitor de bine” (*philagathon*)

Binefăcător: cineva care nu doar face binele, urmărește binele, susține orice cauză bună, ci iubește binele. Adevărata motivație pentru binele pe care îl face este că iubește ce este bine, nu că vrea să fie apreciat de oameni, să se simtă el bine etc.

Ce motivații greșite putem avea când facem fapte bune?

Cum putem cultiva iubirea de bine?

„**cumpătat**” (*sophron*)

Stăpân pe sine: termenul grecesc înseamnă „judecată echilibrată” și „viață disciplinată”; este un termen-cheie în această epistolă. Mai multor categorii de credincioși Tit trebuie să le predice despre cumpătare. Chiar harul lui Dumnezeu ne învață să trăim „în veacul de acum cu cumpătare...”

În ce domenii crezi că ai nevoie de cumpătare?

Ce dezechilibre din viața ta îți creează neplăceri ție sau altora?

Cere ajutor ucenicului 1:1 pentru a te disciplina săptămâna acesta în domeniile în care faci exces.

„**drept**” (*dikaios*)

Relația cu oamenii: înaintea lui Dumnezeu și în relația cu cei pe care îi slujește, prezbiterul trebuie să fie „drept”, „într-o stare după voia lui Dumnezeu”. Dacă ești conștient că doar prin credință ai fost „socotit neprihănit”, drept, că doar Hristos te-a „pus într-o stare după voia lui Dumnezeu”, atunci vei avea aceeași perspectivă și în relațiile cu ceilalți. Nu există dreptate absolută într-o lume deformată de păcat. De aceea, trebuie să „socotim” în așa fel încât relațiile să fie într-o stare după voia lui Dumnezeu.

În ce relații te simți nedreptățit? De ce?

Cum poți îndrepta acele relații?

Cere-i ucenicului 1:1 să se roage pentru acele relații.

Ce trebuie să schimbi în matematica spirituală, încât să poți „socoti drept” pe cel care ți se pare nedrept? Poate trebuie să aduni ceva sau să scazi? Să înmulțești cu mai mult har? Sau să împarți la Unul?

„**sfânt**” (*hosios*)

Relația cu Dumnezeu: termenul folosit de Pavel înseamnă „devotat, consacrat” lui Dumnezeu, pus de-o parte pentru Dumnezeu. Termenul este folosit încă de două ori în Noul Testament, în afară de Tit 1:8; de fiecare dată pentru „Sfântul lui Dumnezeu”, cu

referire la Hristos (Fapte 2:27; 13:35 citând Psalmul 16:10). Prezbiterul trebuie să fie separat de păcat și pus de-o parte pentru Dumnezeu. El se consacră lui Dumnezeu.

Cum ne putem separa fiecare dintre noi de păcat?

Cum ne putem consacra lui Dumnezeu și să rămânem totuși prezenți în lume?

Cum ar trebui să se vadă că noi, ucenicii lui Isus, suntem „sfinții lui Dumnezeu”, dacă se uită cineva în telefoanele, computerele, relațiile, anturajele noastre?

„înfrânat” (*enkrateia*)

Autocontrol: termenul acesta apare ca roadă a Duhului Sfânt în Galateni 5:22, sub numele de „înfrânarea poftelor”. Acest termen e format din două cuvinte: *kratos*, care înseamnă „putere”, „autoritate”, „dominație” și *en*, care înseamnă „în ceva” (de la acest termen avem noi azi cuvântul „demo+crație” format din *demos* + *kratos*, „puterea poporului”). În concluzie, prezbiterul trebuie să dea dovadă că este „puternic în” a controla toate provocările: din interiorul lui, dar și din afară.

Ce pot face dacă simt că nu am putere asupra poftelor păcătoase, ci mai degrabă ele au putere asupra mea?

Ce pot face pentru ca Duhul Sfânt să rodească „înfrânarea poftelor” în mine?

Cum să controlez provocările care vin din afară și să nu mă las copleșit de ele?

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNȚRE VECINI. ÎNȚRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește despre credința ta prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săptămâna aceasta.

